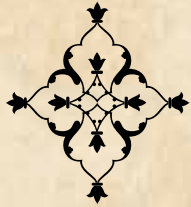

آقایان با سلیقه

تصویر چهره‌ای که در مجله‌های قدیمی ایران به چشم می‌خورد، نشان‌دهنده سلیقه و ذوق خاص آن دوران است. این تصاویر، که اغلب به صورت سیاه و سفید چاپ شده‌اند، به ما می‌آموزد که چگونه در آن زمان به زیبایی و شیک بودن اهمیت داده می‌شد. این تصاویر، که به سلیقه آقایان اشاره دارد، به ما می‌نماید که چگونه در آن زمان به زیبایی و شیک بودن اهمیت داده می‌شد.

آقایان با سلیقه
تصویر چهره‌ای که در مجله‌های قدیمی ایران به چشم می‌خورد، نشان‌دهنده سلیقه و ذوق خاص آن دوران است. این تصاویر، که اغلب به صورت سیاه و سفید چاپ شده‌اند، به ما می‌آموزد که چگونه در آن زمان به زیبایی و شیک بودن اهمیت داده می‌شد. این تصاویر، که به سلیقه آقایان اشاره دارد، به ما می‌نماید که چگونه در آن زمان به زیبایی و شیک بودن اهمیت داده می‌شد.

نیمه اول
۱۳۱۶

ایران

صفحه ۱۶ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۷۳۹۰ ■ شنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۹ ■ ۱۹ ذی‌القعدة ۱۴۴۱ ■ ایران قرن بیست و سه

مغازة رادیو ایران

خیابان شاه، چهارراه قوام السلطنه «رادیو استوارت» و «رادیو ایران» بهترین رادیوهای آمریکایی از هفت الی دوازده لامپ آخرین سیستم جدیداً وارد و به قیمت تجارتی به فروش می‌رسد. الیک آبراهیمیان. تلفن: نمره ۹۲۸۴

مبارزه با مرام اشتراکی

آن پنجاها و سه نفر

تقی ارانی

انور خامه‌ای

بزرگ علوی

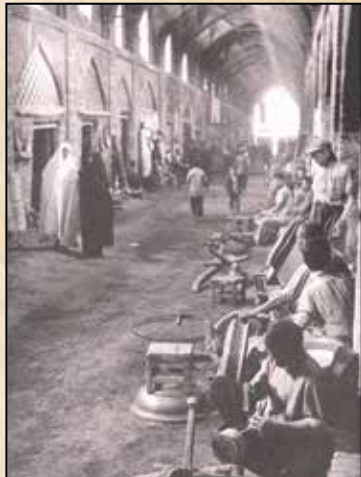
لیلا ابراهیمیان/ شانزدهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۱۶ بود که اداره سیاسی شهرنای چهار یا پنج نفر را دستگیر کرده؛ تقی ارانی استاد دانشگاه، ضیا المونی کارمند، محمد بهرامی پزشک و عباس آذری کفاش و شخصی که ظاهر با نام مستعار «تینورک» شناخته می‌شد. اما جست‌وجوها ادامه داشت؛ سه روز بعد عبدالصمد کامبخش گرفتار شد تا اینکه در ۲۱ اردیبهشت تعداد دستگیرشدگان به ۴۰ نفر و در ۲۳ اردیبهشت به ۵۲ نفر رسید. بیشتر این روشنفکران جوان مقیم تهران بودند؛ سه نفر ساکن مازندران، دو نفر اهل آبدان و دو نفر اهل اصفهان. ۲۶ نفر از این گروه تحصیلات عالی داشتند؛ شش نفر در دانشگاه‌های اروپایی درس خوانده بودند؛ دو استاد دانشگاه، چهار پزشک، سه حقوق‌دان، یک مهندس، سه مدیر دبیرستان، چهار معلم دبیرستان، یازده کارمند دولت، یازده دانشجوی، هشت کارگر و یک کشاورز در میان آنها بود. میانگین سن دستگیرشدگان ۳۷ سال بود و اتهام‌شان مشترک. پنج نفر از آنها زود آزاد شدند اما گروه به ۵۳ نفر معروف شد تا بعد از ۱۶ ماه بازجویی، این ۴۸ نفر در آبان‌ماه ۱۳۱۷ محاکمه شوند؛ در ادامه کیفرخواست، در مورد اغلب‌شان به تبلیغ ایدئولوژی‌ای اشاره شده بود «کمونیستی»، «سوسیالیستی»، «ماتریالیستی» و حتی «ملحدانه». در هنگام محاکمه و کلاهی مدافع‌شان پذیرفت که این گروه محلفی خصوصی تشکیل می‌دادند برای بحث درباره سوسیالیسم؛ با مجله «دنیای همکاری می‌کردند؛ اما منکر ارتباط بین‌المللی این افراد شدند و اعضای این گروه را «محترم» می‌خواندند که ممکن نیست چنین افرادی عقاید الحادی تبلیغ کنند. فرجام کار دادگاه چنین بود: سه نفر تبرئه ولی به شهرستان‌ها تبعید شدند؛ ۱۰ نفر به زندان‌های مختلف از دو تا چهار سال محکوم شدند؛ ۱۷ نفر به پنج سال زندان، هشت نفر به شش تا هشت سال زندان و ۱۰ نفر به اشد مجازات ممکن یعنی ۱۰ سال زندان محکوم شدند. احکامی که وزیر مختار انگلیس درباره‌اش نوشت: «چنین مجازات شدیدی

برای شرکت در چیزی که پیش از یک محفل مباحثه دانشجویی نیست، نشان‌دهنده عدم محبوبیت عمومی رژیم است؛ هدفش اختار به همه کسانی است که گرایش‌های چپ مشابهی دارند. این را «یرواند آبراهیمیان» در کتاب «ایران بین دو انقلاب» آورده است. به گفته بزرگ علوی، همان زمان این زندانی‌ها خواندند که وزیر خارجه ایران در ژنو اعلام کرده: «در ایران مبارزه طبقاتی وجود ندارد و دولت ایران به بهترین وجهی این مشکل را حل کرده است.» سالن زندان پر از خنده شد. آنها در زندانی نزدیک تهران، به زندانیان سیاسی دیگری برخوردند: جان‌به‌دربرندگان کمونیست قیام جنگل، کمونیست‌های کهنه کار نخستین جنبش اتحادیه اصناف تهران که بسیاریان آذری‌های اهل گیلان بودند؛ افسران ارتشی متهم به فاشیست بودن، وهربان ایلی و عشایری‌ای که به‌خاطر شورش علیه حکومت محکوم شده بودند و چندتایی سیاستمدار مشهور که بابت مخالفت با شاه به زندان افتاده بودند. در این میان بعضی‌ها به اشتباه دستگیر شده بودند؛ کامبخش از شخصی به‌نام سجادی در دانشکده پزشکی نام برده بود که نام کوچک او رانی‌دانست. مأموران همه سجادی‌های دانشگاه را دستگیر کردند و در نهایت به مرتضی رسیدند. حسن سجادی، پزشک اهل اصفهان چیزی از کمونیسم نمی‌دانست ولی پلیس می‌خواست از نامه او به برادرش کد گشایی کند: «مردم اصفهان چندان متعبد نیستند.» افسران اطلاعاتی این جمله را به این طور تفسیر می‌کردند که مقصود از متعبد نبودن نداشتن آماجگی برای تشکیل حزب است. رضا رادمنش، عضو سابق قیام جنگل در این میان ماجرای دیگری دارد. او در اسفند ۱۳۱۵ دستگیر شده بود و در زندان نظامی با محاسبه اینکه گروه ۵۳ نفر از طریق دادگستری محاکمه شده و تبرئه خواهند شد، پرونده‌اش را با تلاش بسیار به جرم گروه ۵۳ نفر منتقل کرد ولی در نهایت نه او و نه دیگر اعضای گروه تبرئه نشدند. می‌گویند گروه همدیگر را به خیانت متهم

تجارت در سال‌های ۱۳۱۴ و ۱۳۱۵

کالا‌های ایران در جهان

۱- تجارت ایران با اتحاد جماهیر شوروی از چندین سال قبل همه ساله درجه اول را حائز بوده و در سال اقتصادی ۱۳۱۵-۱۳۱۴ میزان قیمت کالای رسیده معادل ۲۴۱،۱۰۸،۰۳۱ ریال و میزان قیمت کالای فرستاده معادل ۱۸۶،۴۸۹،۶۸۵ ریال است. ۲- میزان قیمت کالای رسیده از اتحاد جماهیر شوروی به ایران نسبت به سال قبل مبلغ ۴۸،۰۵۹،۳۶۴ ریال افزایش داشته ولی میزان قیمت کالای فرستاده از کشور ایران به جماهیر شوروی نسبت به سال قبل مبلغ ۱۶،۴۲۱،۳۳۶ ریال نقصان یافته است. ۳- تجارت ایران با ممالک متحدہ امریکا در سال اقتصادی ۱۳۱۵-۱۳۱۴ درجه چهارم را حائز گردیده در صورتی که سال قبل درجه سوم بوده است قیمت کالای رسیده معادل ۸۳،۲۴۷،۲۳۱ ریال و قیمت کالای فرستاده معادل ۹۵،۲۴۸،۰۸۵ می‌باشد. ۴- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۵- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۶- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۷- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۸- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۹- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است. ۱۰- میزان قیمت کالای رسیده از ممالک متحدہ امریکا و فرستاده به آن کشور نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۶،۶۵۹،۲۷۸ ریال و ۲۲۸،۶۷۰ ریال افزایش داشته و افزایش رقم کالای رسیده مربوط به اضافه قیمت اتومبیل‌های سواری و باری و قطعات منفرصله است.

جمع قیمت کالای رسیده به ایران ۷۸،۲۷۴،۶۱۳ ریال و جمع کالای فرستاده از ایران ۸،۲۰۰،۰۶۸ ریال می‌باشد. مواد نفتی فرستاده توسط شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران هم مبلغ ۱۷۴،۴۱۴ ریال بوده است. فرانسه ۱- تجارت ایران با فرانسه در سال اقتصادی ۱۳۱۵-۱۳۱۴ در ردیف هفتم واقع گردیده در صورتی که سال قبل ردیف دهم بوده است. ۲- کالای رسیده از فرانسه به ایران از رقم سال قبل ۱۹/۴۳۱/۷۹۵ ریال به رقم ۴۰/۶۱۴/۲۱۰ ریال ترقی یافته و اقلام کالای عمده از قبیل لوازم راه آهن- پارچه‌های ابریشم طبیعی- زرین و لاستیک وسایط نقلیه- پارچه‌های پشم خالص و ماشین آلات اضافه قیمت کالای رسیده را سبب شده است. ۳- کالای فرستاده از ایران به فرانسه از رقم سال قبل ۵۳۰/۲۲۵۰ ریال به ۱۱۶۰/۷۸۱۱ ریال ترقی یافته و اضافه قیمت آن مربوط به پیله ابریشم، قالی و قالیچه و تریاک می‌باشد. جمع قیمت کالای رسیده به ایران مبلغ ۴۰/۶۱۴/۳۱۰ ریال و جمع قیمت کالای فرستاده از ایران مبلغ ۱۱۶۰/۷۸۱۱ ریال بوده مواد نفتی فرستاده توسط شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران هم مبلغ ۱۶/۴۶۶/۵۰۵ ریال بوده است روزنامه کوش- چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۶

شاه دعوت به‌جای شده بودند. روزنامه کوش- چهارشنبه ۶ مرداد ۱۳۱۶

گردشگاه جدید تبریز یا استخر شاه

استخر شاه (شاه‌گلی) که در یک فرسخی تبریز واقع و به‌واسطه بلندی آن تقریباً ۷۰ متر از سطح تبریز و داشتن هوای خنک از نقاط ییلاقی خوبی به‌شمار می‌رود و تاکنون استفاده از آن نمی‌شد اخیراً بنا به دستور آقای کاظمی والی ایالت شرقی آذربایجان محل مزبور از طرف شهرداری مأمور گردید وسایل استراحت از قبیل روشنایی برق و میهمانخانه آپرومند و دایس کردن یک سرویس اتوبوس رانی مرتب

که روزی چند مرتبه در اوقات معینه که از طرف شهرداری اعلان شده است ایاب و ذهاب می‌نماید فراهم شده و به‌این‌وسیله یک نفر جگانه تابستانی خوبی برای اهالی شهر تهیه گردد و روز پنجشنبه ۲۴ تیر بنا به‌دعوتی که از طرف ایالت شده بود با حضور عده کثیری از تجار و اعیان و محترمین شهر محل مزبور افتتاح و روز شنبه ۲۶ تیر هم از مأموران و قسول‌های خارج مقیم تبریز از طرف ایالت به استخر

یکدیگر خودداری کنند»، «مرزهای مشترک را محترم بشمارند»، «از هرگونه تجاوز نسبت به یکدیگر خودداری ورزند» و «از تشکیل جمعیت‌ها و دسته‌بندی‌هایی که هدف آنها اختلال در صلح میان کشورهای همجوار و هم پیمان باشد» جلوگیری کنند. در ابتدای متن این پیمان آمده است: «عهدنامه عدم تعرض؛ اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران، اعلیحضرت

امضای پیمان شرق در سعدآباد

که از سوی رضاشاه به‌عنوان مقر اصلی حکومت خود مورد استفاده قرار می‌گرفت به اتفاقات دیپلماتیک؛ به این دوره باز می‌گردد و مهم‌ترین رخ داد؛ امضای «پیمان سعدآباد» است. این پیمان عصر پنجشنبه ۱۷ تیر ۱۳۱۶ در کاخ سعدآباد میان ۴ کشور ایران، عراق، افغانستان و ترکیه به امضا رسید و براساس آن دولت‌های امضاکننده متعهد شدند از «مداخله در امور داخلی

۲۷ خرداد

دولت ایران یادداشت اعتراضی برای جامعه ملل و سفارت انگلستان در تهران فرستاد و شدیداً به اقدامات کنسول انگلیس در بحرین اعتراض کرد: «اقداماتی که در بحرین انجام گرفته و قوانین وضع شده با حق حاکمیت ایران بر بحرین مغایرت دارد.»

۲۵ اردیبهشت اولین کارخانه برق دولتی که ۲۸ شهریور ۱۳۱۳ خریداری شده بود در دوشان تپه به کار افتاد و شهر تهران به وسیله برق دولتی روشن شد.

۱۱ اردیبهشت برای اولین بار در ایران قرآن کریم به زبان فارسی ترجمه و منتشر شد. این کار به همت «کتابخانه اقبال» صورت گرفت.

۱۳۱۶

۱۹۳۷

گردآوری: محمد گرشاسبی

۲۵ شهریور

تلفن خودکار در تهران به کار افتاد. سه هزار شماره تلفن در تهران وجود داشت که به فاصله یک ماه به شش هزار رسید.

۳ شهریور

کتابخانه ملی ایران با ۳۰ هزار نسخه خطی و چاپی در ضلع شمالی موزه ایران باستان افتتاح شد.

۲ مرداد

عهدنامه حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات ایران و عراق در یک مقدمه و ۲۴ ماده در تهران به امضا رسید.

۱۳ تیر

ایران و عراق قرارداد جدیدی را امضا کردند که در آن مرز آبی دو کشور از حدود قلمرو ساحل طرفین به عمیق‌ترین خط طولی اروند رود سطح القمر- انتقال داده شد.

۱۳۱۶

۱۹۳۷